

Certificate In Tribal Law 1 Years (NEP)
CTL012 - Constitution of India & Tribal Welfare

P. Pages : 2

Time : Three Hours

GUG/S/25/15244

Max. Marks : 80

- Notes :
1. All questions are compulsory.
  2. All questions carry equal marks.
  3. Write case laws wherever necessary.

1. Analyze the role of the constitution in protecting individual rights and freedoms. **16**

OR

Discuss the role of the judiciary in protecting the fundamental rights of tribal communities.

2. Examine the impact of Article 21 (Right to Life and Liberty) on tribal populations. **16**

OR

Discuss the challenges faced by minority communities in accessing their cultural and educational rights.

3. Discuss the challenges faced by states in implementing the Directive Principles for tribal communities. **16**

OR

Explain the responsibilities of the state and citizens towards tribal communities.

4. Analyze the role of Article 51A (Fundamental Duties) in promoting national unity and integrity. **16**

OR

Analyze the significance of Article 244 (Administration of Scheduled Areas and Tribal Areas) in promoting tribal welfare.

5. Analyze the importance of the Fifth and sixth Schedules in promoting tribal development. **16**

OR

Discuss the challenges faced by tribal communities in accessing economic and political Justice.

*****

Certificate In Tribal Law 1 Years (NEP)
CTL012 - Constitution of India & Tribal Welfare

Time : Three Hours

Max. Marks : 80

- सुचना :-
1. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
  2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहे.
  3. आवश्यक तेथे केस कायदे लिहा.

1. वैयक्तिक हक्क आणि स्वातंत्र्यांचे संरक्षण करण्यात संविधानाची भूमिका काय आहे याचे विश्लेषण करा. 16

किंवा

आदिवासी समुदायांच्या मूलभूत हक्कांचे संरक्षण करण्यात न्यायव्यवस्थेची भूमिका काय आहे यावर चर्चा करा.

2. कलम 21 (जीवनाचा आणि स्वातंत्र्याचा अधिकार) चा आदिवासी लोकसंख्येवर होणारा परिणाम तपासून त्याचे विश्लेषण करा. 16

किंवा

अल्पसंख्याक समुदायांना त्यांच्या सांस्कृतिक आणि शैक्षणिक हक्कांच्या अंमलबजावणी मध्ये येणाऱ्या आव्हानांची चर्चा करा.

3. आदिवासी समुदायांसाठी मार्गदर्शक तत्वे लागू करण्यात राज्यांना येणाऱ्या आव्हानांची चर्चा करा. 16

किंवा

आदिवासी समाजप्रती राज्य आणि नागरिकांच्या जबाबदाऱ्या स्पष्ट करा.

4. राष्ट्रीय एकता आणि अखंडता वाढविण्यात कलम 51अ (मूलभूत कर्तव्ये) ची भूमिका काय आहे याचे विश्लेषण करा. 16

किंवा

आदिवासी कल्याणाला चालना देण्यासाठी कलम 244 (अनुसूचित क्षेत्रे आणि आदिवासी क्षेत्रांचे प्रशासन) चे महत्व विश्लेषित करा.

5. आदिवासी विकासाला चालना देण्यासाठी पाचव्या आणि सहाव्या अनुसूचीचे महत्व विश्लेषित करा. 16

किंवा

आदिवासी समुदायांना आर्थिक आणि राजकीय न्याय मिळवण्यात येणाऱ्या आव्हानांवर चर्चा करा.

*****